

El suport al valencià avança malgrat els intents de marginalar-lo

La consulta sobre la llengua base de l'ensenyament impulsada pel govern del PP i Vox pretenia debilitar la presència del valencià a les escoles. Però el resultat ha estat justament l'invers: un suport clar i transversal al valencià com a llengua de cohesió, de futur i de país.

Per primera vegada a la història, una majoria de famílies de tot el País Valencià —no només de la zona catalanoparlant— ha votat majoritàriament a favor del valencià com a llengua vehicular. El 50,5% dels vots han estat per al valencià, un percentatge que arriba al 53% a infantil i que suposa un trencament simbòlic i pràctic amb la zonificació lingüística que té arrels històriques.

Aquest avenç no s'explica només per la inèrcia de les zones tradicionalment valencianoparlants. També en comarques castellanoparlants —com la Serrania, el Racó d'Ademús o l'Alt Palància— una part significativa de les famílies ha apostat per la llengua pròpia, desmentint el discurs que associa el valencià exclusivament amb sectors ideològics determinats. El valencià és assumit com a llengua compartida, també per qui no la té com a materna, però sí com a part indestriable de la seva identitat valenciana.

Aquest canvi de fons es reflecteix també a les escoles concertades, que per primer cop han hagut de sotmetre's a la decisió de les famílies. El resultat és que en localitats com Alcoi —on la concertada ha vehiculat tradicionalment en castellà— s'ha produït un gir en favor del valencià amb un increment de la demanda del 35 al 60%. Això demostra que la llengua pròpia pot arrelar arreu quan es dona veu a la ciutadania.

El missatge és clar: el valencià no és patrimoni d'un grup ni d'una ideologia. És la llengua de tots i totes. I el poble valencià ha parlat: vol més valencià a les aules, també com a expressió de llibertat i de futur compartit.

La Intersindical celebrem aquesta fita històrica i exigim que es respectin els resultats, que es desplegui l'ensenyament en la nostra llengua amb garanties i que es posin tots els recursos perquè aquest mandat democràtic es faci efectiu, amb especial vigilància en els municipis i sectors on hi pugui haver incompliments.

El valencià ha guanyat malgrat les trames. Ara toca consolidar aquesta victòria i construir una escola realment valenciana: arrelada, inclusiva i en català.

El futur del País Valencià és en valencià. Fem-lo possible.

Negligència amb les places definitives per al curs 25-26 i C2 de català

Denunciem la greu negligència del Departament amb l'ocupació de places definitives el 2025-2026 i l'embolic amb la puntuació del C2 de català.

El Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya actua de manera negligent i greu amb la incertesa que suposa que avui, 17 de març, el col·lectiu docent encara no tinguem clars els criteris concrets amb què se'ns obligarà -o no- a ocupar les nostres places definitives el proper curs 2025-2026. És un nou maltractament, del tot injustificable, per a tot el col·lectiu.

El Departament ha resolt la incidència sobre la puntuació del C2 de català en el cas d'aquells docents que havien obtingut plaça definitiva. Podeu comprovar que el còmput de punts del C2 de català ja apareix al total de mèrits de l'aplicatiu propi del país (aquests darrers dies el còmput total de punts, incloent-hi el certificat superior de català, només apareixia a l'aplicatiu del ministeri espanyol).

EL CATALÀ, LLENGUA VEHICULAR I D'ACOLLIDA!

La Intersindical volem expressar la nostra preocupació davant l'acord de govern del passat 5 de novembre, publicat al DOGC, que fa referència a les aules d'acollida per a l'alumnat nouvingut.

Tot i que celebrem l'augment de la dotació de personal per a aquestes aules, que és una mesura positiva en un context de creixement demogràfic i d'una necessària atenció a la diversitat, en aquest

cas pel que fa a l'adquisició de la llengua catalana, considerem que el redactat actual del document no és l'adequat.

L'acord estableix que els alumnes en aquestes aules hi han de "dominar tant el català com el castellà". No compartim aquesta formulació, ja que l'objectiu de les aules d'acollida ha de ser compensar les dificultats específiques que els alumnes nouvinguts tenen per adquirir el català, llengua que sovint no és present en els seus entorns familiars i socials. A més a més, les diverses normatives vigents, que han estat clares respecte a l'ús del català com a llengua d'acollida, donen un marc que assegura la igualtat d'oportunitats per a tots els alumnes.

La Intersindical considerem que la prioritat de l'escola ha de ser ajudar els alumnes nouvinguts a superar les barreres lingüístiques que es troben socialment en l'aprenentatge del català, i no pas imposar un hipotètic doble aprenentatge al mateix nivell.

En articles anteriors hem tractat en profunditat els reptes i les necessitats d'aquestes aules, com es pot veure a les següents publicacions:

- La llengua catalana i les aules d'acollida (23 de maig de 2024): Aquest article examina la importància de reforçar el català com a llengua d'acollida per garantir una educació inclusiva i de qualitat per a l'alumnat nouvingut.
- El català i les aules d'acollida: article de Jorge Morales (22 de març de 2024): Jorge Morales reflexiona sobre la necessitat d'actualitzar la normativa per simplificar els processos i millorar la formació docent, amb l'objectiu de garantir un aprenentatge adequat del català.
- Recursos en línia per a l'ensenyament del català a nouvinguts: Una guia sobre els materials en línia disponibles per a l'ensenyament del català, per ajudar el professorat a proporcionar una formació lingüística adequada als estudiants que acaben d'arribar.

El nostre sindicat restarà amatent i vetllarà perquè no es trenquin els consensos establerts en relació amb la llengua d'acollida, i que les mesures adoptades continuïn garantint una correcta integració educativa i lingüística de tot l'alumnat, i en especial del nouvingut.

La Intersindical

11 de novembre de 2024

La Intersindical rebutja la supressió de les lectures obligatòries a les PAU

La recent decisió del Departament d'Educació de suprimir les lectures obligatòries a les PAU a partir del curs 2025-26 preocupa la comunitat educativa, especialment el professorat de llengua catalana. La Intersindical, juntament amb el Col·lectiu Pere Quart i DocentsCat, s'oposa a aquesta mesura, que pot generar desigualtats entre centres i desballestar el marc literari comú de Catalunya. El canvi a un model d'avaluació per competències literàries posa en risc la consolidació d'aquestes competències. Demanem al Departament que reconsideri la decisió i treballi amb docents i sindicats per garantir una formació literària equitativa i de qualitat.

LA LLENGUA CATALANA I LES AULES D'ACOLLIDA

I Introducció

En aquest article ens proposem analitzar la situació de l'ús de la llengua catalana als centres d'educació pública de Catalunya i el paper que hi juguen les Aules d'Acollida. Avui dia, tot i la vigència d'un model que dona preeminència legal a l'ús del català a l'escola, podem observar com es produeix, a diversos indrets de Catalunya i de manera progressiva, un procés de substitució del català pel castellà.

En aquest sentit, cal recordar que el sistema educatiu públic té el deure de garantir l'aprenentatge del català a una població nouvinguda cada cop més nombrosa i que arriba de manera intermitent durant el curs escolar. I és aquí on entren de manera decisiva les Aules d'Acollida, (AA d'ara endavant) com a eina de recepció i normalització lingüística.

Amb aquest escrit, el nostre objectiu és triple: oferir una mirada actualitzada sobre aquesta qüestió i les problemàtiques que l'envolten; interpel·lar les autoritats del país perquè s'afanyin a dotar l'ensenyament públic dels recursos que ens calen per afrontar aquesta autèntica crisi; i, en tercer lloc, que l'Administració activi tots els recursos que té al seu abast -la inspecció educativa inclosa- per tal de complir amb la legislació vigent en relació amb la vehicularitat de la llengua catalana.

Per últim, voldríem cridar l'atenció a la societat civil per tal que prengui consciència dels seus drets lingüístics i de la responsabilitat de cadascú a l'hora de salvaguardar el major patrimoni cultural immaterial que té Catalunya, que és la seva llengua pròpia.

II La davallada continua del català

Que el català està cada cop més arraconat, fins al punt de veure amenaçada la seva supervivència com a llengua viva, és una situació que és denunciada de fa anys, tant per part d'especialistes com

d'associacions de defensa de la llengua. Alguns estudis recents han fet palès, per exemple, que als patis de les escoles i instituts catalans l'ús de la llengua autòctona ha descendit a un alarmant 34%. Aquesta dada constitueix només una petita demostració de com els efectes de la submissió lingüística es multipliquen a una velocitat de vertigen, o que es nodreixen, entre d'altres factors, de les mancances d'un sistema d'educació pública que no compta amb els recursos ni amb la voluntat política de fer realitat una vehicularitat que, a dia d'avui, només existeix a la teoria i a la ment d'unes autoritats polítiques molt allunyades de la realitat quotidiana de l'escola catalana.

Aquest trencaclosques es veu agreujat per les intromissions judicials i les pressions de grupuscles de dreta i extrema dreta. En el moment d'escriure aquestes línies, encara estem sota l'espasa de Dàmocles d'una possible sentència judicial que, sense cap consens polític, pot anul·lar el model d'immersió lingüística per imposar percentatges obligatoris de classes en castellà. Aquesta barrabassada, que s'amaga rere una demanda, aparentment inofensiva, de «llibertat d'escollir la llengua d'escolarització dels alumnes», el que fa és vehicular el vell objectiu verbalitzat al seu moment pel Ministre d'Educació del PP, José Ignacio Wert: «espanyolitzar» els nens catalans, fent possible viure i treballar a Catalunya sense cap necessitat de conèixer ni fer servir la llengua catalana. Dit d'una altra manera: expedir el certificat de defunció del català com a llengua viva.

La Intersindical Educació comptem amb dades pròpies gràcies a la posada en marxa de la nostra bústia de queixes lingüístiques, que en el període d'un any va rebre desenes de denúncies de famílies d'arreu el país queixant-se de l'incompliment dels Projectes Lingüístics de Centre. Hi ha centres en els quals la llengua catalana gairebé que ha desaparegut del currículum, sent la classe de català un dels pocs espais on l'alumnat té l'opció de conèixer la llengua autòctona del país.

III Paper de les Aules d'Acollida

De forma paral·lela a la denúncia de la crisi del model lingüístic, també fa molt temps que, com a sindicat, denunciem la situació de precarietat de les AA. El març del 2021 el nostre delegat Toni Casserres publicava un article molt documentat a *El Punt Avui* en el qual, malgrat definir les AA com un «recurs estratègic per a la continuïtat de la llengua i per combatre la segregació i oferir una educació realment inclusiva», no dubtava a exposar-ne amb claredat les limitacions. En efecte, per assolir l'objectiu d'ensenyar el català als alumnes d'origen estranger, cal una política molt més àmplia que confiar-ho tot a les AA. Les seves limitacions venen marcades per factors que convé recapitular.

En primer lloc, Casserres afirma que «la literatura científica que avala la immersió i l'acollida lingüística estableix clarament la diferència entre el que és un domini de la llengua bàsic per a la interacció més immediata (coneguda en anglès com a BICS), i la competència lingüística necessària per poder seguir uns aprenentatges acadèmics (CALP) en la llengua vehicular.» En altres paraules, el primer límit d'una aula d'acollida que funcioni en tota regla, és que només està dissenyada per a assolir el primer i més bàsic objectiu de l'aprenentatge. Casserres afirma que, per a la segona fase, la de CALP, «el Departament d'Educació no ha establert cap recurs específic de manera general i estable, i cada centre se n'ha sortit com ha pogut.»

En segon lloc, hi ha la constatació de que no s'ha ni tan sols complert amb el punt anterior, ja que, a partir del curs 2009-2010, a l'inici de les brutals retallades que havia de patir l'educació pública, es va experimentar una reducció constant del nombre d'aules d'acollida, que van passar de 1236 el curs 2008-2009, a només 587 el curs 2016-2017. Això significa que una quantitat indeterminada d'alumnes nouvinguts no han tingut accés al recurs de l'AA.

I, en tercer lloc, la denúncia de com el cop de les retallades contra les AA no ha estat només quantitatiu, sinó també qualitatiu. Casserres també alertava de com es va passar de treballar amb

personal especialitzat en l'ensenyament de la llengua i que tenia l'estabilitat necessària per a mantenir el vincle amb els alumnes i garantir l'aprenentatge, a trencar aquesta continuïtat donant les tutories d'AA a docents sense experiència que acabaven d'aterrar als centres.

D'aquesta manera, podem afirmar que els alumnes estrangers no compten ni amb prou recursos ni prou suport per a aprendre el català, la qual cosa afecta a nivell general les seves possibilitats d'èxit acadèmic, la seva integració social i, de retruc, la salut de la llengua catalana, greument amenaçada per la globalització i, com ja hem assenyalat, la subordinació lingüística.

Per tot plegat, Toni Casserres finalitzava el seu article amb una reflexió punyent i una pregunta incòmoda: *«Si el nostre sistema educatiu no és capaç de garantir ni la immersió lingüística a tots els alumnes nascuts al país ni l'aprenentatge de la llengua als alumnes que s'hi incorporen des d'arreu del món, quin és el futur que té el català a l'ensenyament? I, en el fons, quin futur té com a llengua?»*

A les limitacions esmentades per Casserres hi hem d'afegir altres problemàtiques que minimitzen el seu impacte positiu. El primer element que caldria remarcar és l'escassa transparència pel que fa a la regulació de les AA. La normativa pública vigent es limita a determinar aspectes metodològics i paràmetres de funcionament bàsics, com ara fixar en 12 el nombre màxim d'alumnes que de manera simultània poden fer ús de l'AA, o restringir a un màxim de dos cursos l'estada d'un alumne a l'AA.

Això no obstant, aspectes decisius com ara els criteris que es fan servir per a l'assignació o el tancament d'un AA en un centre determinat no estan regulats per cap normativa. Només hi ha directrius i recomanacions que no es fan públiques i sense força legal que els directors de centre reben a inici de curs. És aleshores quan es determinen qüestions d'importància, com ara que el nombre mínim d'alumnes nouvinguts per a concedir el recurs sigui de 8, de 10 o de 12, segons les característiques del centre.

La conseqüència és que a Catalunya hi ha molts centres educatius als quals, a l'inici de curs, se'ls nega la dotació d'AA, i han d'incorporar a l'aula ordinària alumnes nouvinguts que no entenen la llengua, amb tots les dificultats que això genera. Sol passar també que, les setmanes o mesos següents, per obra i gràcia de la matrícula viva, molts d'aquests centres arriben o superen amb escreix el mínim necessari per a la concessió de l'AA i, després de demanar als Serveis Territorials d'Educació corresponents l'obertura del recurs, s'han de carregar de paciència durant setmanes o fins i tot mesos fins que finalment se'ls concedeix.

Un altre aspecte extranormatiu i sotmès a les regles de l'ambigüitat és el fet d'excloure *a priori* del còmput per a l'assignació d'un AA els alumnes nouvinguts provinents de països de parla llatina, com els hondurenys, argentins o romanesos. Es considera que aquest alumnat, pel fet de conèixer el castellà o alguna altra llengua de l'arbre llatí, no necessita cap recurs extraordinari per a l'aprenentatge del català. Amb aquesta decisió, el Departament obvia el fet que molts d'aquests alumnes no han tingut una escolarització amb un nivell homologable a la catalana o europea, i que el fet de saber parlar només castellà i ser incorporats a l'aula ordinària de cop i sense cap preparació prèvia dinamita, a la pràctica, els fonaments de la immersió lingüística, i provoca que els alumnes catalanoparlants hagin de renunciar al català per a comunicar-se amb els seus nous companys.

Hem de destacar que les limitacions per a la concessió d'un AA no obeeixen a criteris pedagògics ni socials, sinó exclusivament econòmics. Es poden comprovar, un cop més, les conseqüències negatives de l'incompliment flagrant i sostingut en el temps per part de l'Administració de la Llei d'Educació de Catalunya (LEC), que marca en el 6% del PIB el pressupost mínim per a l'educació pública.

També incideix negativament en l'efectivitat de l'acció de les AA l'escassa continuïtat i la nul·la formació específica del personal docent que hi està assignat. Efectivament, com que les AA són cada cop més inestables, doncs un mateix centre veu com, any rere any, aquest recurs es concedeix o es denega en funció de la variabilitat de la matrícula. Per consegüent, el personal que hi treballa també és constantment rellevat, i amb cada canvi es perd l'experiència acumulada i el *savoir faire* indispensable per a garantir l'obtenció de rèdits en la gestió d'aquest recurs.

IV Conclusions

La llengua catalana es troba en perill, tant pels efectes de la globalització com pels defectes en l'aplicació com a llengua vehicular del sistema educatiu. Les Aules d'Acollida són una eina imprescindible per a l'aprenentatge del català per part dels alumnes nouvinguts i un element fonamental per a garantir la cohesió social dins les aules. De cap manera podem parlar d'escola inclusiva si una part cada cop més nombrosa de l'alumnat de les nostres escoles no domina la llengua autòctona de la terra d'acollida.

Per tot això, les AA han de ser considerades un recurs estratègic en el qual no es pot regatejar el pressupost ni escatimar despeses a la hora d'obrir, mantenir i ben dotar aquesta eina de país.

És urgent actualitzar la normativa que les regula, i que s'eliminin totes les traves que en limiten el desplegament. No hi pot haver un nombre mínim d'alumnes per a concedir una dotació, i s'han de garantir tant l'estabilitat del professorat que es dedica a aquesta tasca crucial com l'accés a una formació continuada i de qualitat per a millorar-ne els resultats.

Som conscients que, fent tot això, desplegant a cada escola i institut un AA, no podrem garantir en un cent per cent la consecució dels objectius que ens plantejem. No obstant això, sí que estem segurs que farem un pas de gegant cap endavant.

Jorge Morales

Campllong, 28 de febrer de 2024

Comunicat de suport a la vaga educativa del 23 de maig al País Valencià

La Intersindical volem mostrar el nostre suport a la Plataforma en Defensa de l'Ensenyament Públic del País Valencià i altres col·lectius educatius i sindicals, i animem tots els docents valencians a participar activament a la vaga del 23 de maig.

Aquesta és una vaga fonamental per confrontar les polítiques educatives que ha engegat el nou govern de PP-Vox, i que amenacen tant l'educació pública al País Valencià com els drets laborals del personal docent i l'ús del català com a llengua vehicular tant a la zona valencianoparlant com no valencianoparlant del país.

Considerem essencial que hi hagi una gran mobilització tant de la comunitat educativa com de la societat civil (a imatge i semblança de la que hi va haver fa pocs dies a les Illes) per aturar una proposta legislativa que perverteix el concepte de llibertat educativa, promou visions segregadores i mercantilitzades de l'educació i posa en perill la qualitat educativa per a l'alumnat i, en conseqüència, per a la societat valenciana.

Per una educació pública, pel català a les aules del País Valencià, el dia 23 de maig, VAGA EDUCATIVA!

El català i les aules d'acollida. Article de Jorge Morales

□ Nou article de Jorge Morales, professor de Geografia i Història i membre de La Intersindical-Educació: “El català i les aules d’acollida”. Una mirada crítica a la necessitat urgent d’enfortir les Aules d’Acollida per garantir l’aprenentatge del català. Un recurs clau per a la cohesió social i la supervivència de la nostra llengua.